

Referat fra økologigruppemøte 31.10.2014,
Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma

Til stede: Nina Værøy (Ullensaker), Anette Åkerstrøm (Ullensaker), Leiv O. Knutson (Nes), Thomas Sørby (Nes), Stig Nordli (Hurdal), Leif Nilsen (Fylkesmannen i Oslo og Akershus), Åse Marit Skjølås (vikar Østre Toten), Tor Fodstad (fung. møteleder, Eidsvoll), Rune Helberg (Eidsvoll) og Helge B. Pedersen (prosjektleder).

Forfall: Liv Dervo (gruppeleder, Nannestad), Ada Engødegård (Østre Toten).

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	Referat fra forrige møte (20.05.14) <u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.	
2	Status for egne prosjekter Helge orienterte om: • Status for leirelvprosjektet til VO Øyeren og FMOA. • Innsamlet informasjon/kunnskapsoversikt så langt for Hersjøen. • Anbud og revidert anbud for problemkartlegging av Øyangen ble presentert og diskutert i gruppa. • En oversikt over kunnskapsinnhenting fiskestatus – problemkartlegging og elektrofisket fra i sommer ble presentert. • Statusoversikt for den forsterkede klassifiseringen og foreløpige resultater ble presentert. Norsk Kvalitetssikring har tatt begroingsalgeprøvene i felt, prosjektleder har tatt vannprøvene, mens NIVA selv tar bunndyrprøver, analyserer og bearbeider alle resultatene. Alt er i rute. <u>Konklusjoner/oppfølging:</u> a) Leirelvprosjektet følges opp av VO Øyeren, og HuVo/ Helge bidrar etter deres ønsker så langt som mulig. b) Problemkartleggingen av Hersjøen/Bjørtomtbecken følges opp ved at Helge og Nina innhenter mer detaljert informasjon om historisk belastning utover vinteren/våren, som tas inn som del av grunnlaget i forkant av paleolimnologisk kartlegging. Den kartleggingen bestilles for neste vinter. c) Revidert anbud fra NINA på Øyangen er OK, og det er uproblematisk å utsette alt ett år, dersom det er mest hensiktsmessig. d) Resultatene fra elektrofisket sammenstilles av prosjektleder som et utkast til et notat, som sendes til gjennomsyn når det blir tid (på nyåret). De som ønsker foreløpige resultater før det, kontakter Helge direkte. e) Utkast til rapporten fra NIVA på forsterket klassifisering avventes (mars 2015).	Nina, Helge Helge
3	Annen status over arbeidet i HuVo siden sist møte • Tiltaksanalysen ble behandlet i alle grupper, og vedtatt av styringsgruppa. • Agricat-modellen (Bioforsk) er ferdig. «Verktøy-kasse» til landbruksgruppa. • Innspill til Statsbudsjettet avgitt fra ordførere i VO HuVo og VO Leira-Nitelva. Ligger på hjemmesiden www.huvo.no. • Helge er forespurt, og har sagt ja til å delta i ressursgruppe for KS. • Info om div. kurs/seminarer (klassifisering, barrierer, fagmøter, VR-møter). • Årsmelding 2013 fra HuVo er behandlet politisk i de fleste kommunene. • Høringsdokumentene/forvaltningsplaner er diskutert i de gruppene det ble tid til etter at det var lagt ut. Det er nå i kommunene for politisk behandling. • Oversikt over andre møter i HuVo.	

	• Kort info om befarings/oppfølging av 3 bekymringsmelding fra samme område. Hogst vs. partikkelavrenning. • Info fra FMOA på at NVE har gitt tillatelse til en forlenget prøveperiode over 3 år på heving av overvann i Rånåsfoss. <u>Konklusjoner:</u> • Helge legger ut Agricat-rapporten på www.huvo.no , slik at den som vil kan leste den ned derfra.	
4	Div. annen informasjon til orientering • Vannregionmyndigheten har ansatt nye rådgivere som skal følge opp arbeidet med Vannforskriften. Det er Hilde Rønning og Helene Gabestad. (Dels også seksjonssjef Tyra Marie Risnes). • Tiltak skal legges inn i en «Tiltaksmodul» i Vann-nett. VRM skal holde kurs for prosjektledere i november. En del data skal inn allerede før 1.12.14. Legges i første omgang inn av prosjektleder, og kvalitetssikres senere av VO-gruppene. Formelt er det sektormyndighetene som skal gjøre dette. • Informasjon om forvaltningsplandokumentene som er på høring og tilhørende dokumenter som det ikke høres på (handlingsplan og overvåkingsprogram). • Fagsamlingen i regi av landbruksdirektoratet (7.-8.oktober) og nasjonal høringskonferanse (28.-29.oktober). • VO Fosen har laget en brosjyre om miljøvennlig landbruk for friske vassdrag: http://www.orland.kommune.no/sitepageview.aspx?articleID=17625	
5	Tiltaksrettet overvåking fra 2015 Det ble gitt en orientering om rammene fra prosjektgruppa og styringsgruppa, samt foreløpige resultater fra forsterket klassifisering 2014 og muntlige vurderinger gitt av NIVA og Nina Værøy under hhv. bunndyr- og begroingsalgeinnsamlingen i sommer/høst. Møtet gikk gjennom alle stasjonene, og diskuterte aktuelle endringsforslag. Spesielt ble den krevende VF «Vorma s.f. Sundet» diskutert nøye. <u>Konklusjon</u> 1. I utgangspunktet bygges anbudet opp som beskrevet av prosjekt- og styringsgruppa, og i tråd med vårt overvåkingsprogram. 2. Anbudet omfatter kun kjemi og kun for 2 år. Deretter lages nytt anbud for 2017 som inkl. biologi. 3. Stasjon: Elst-Bjø. Pga. økte Tot-P verdier nedstrøms, følges den opp kjemisk videre, med stasjonen i nedre del. Ullensaker kommune ser nøyerer også på historiske belastninger i denne VF. 4. Stasjon: Elst-Tra. Videre oppfølging vil være avhengig av den nye bunndyrindeksen. Ikke videre eutrofi-overvåking. 5. Stasjon: Hæra-Be. Tas ut med begrunnelse i at den samsvarer med Hæra-Øs, som dermed kan representere hele VF. I tillegg lite avlastningsbehov. 6. Stasjon Risa-Hje: Risa er nå blitt avkloakkert, men følges opp videre med overvåking. 7. Stasjon Løykj. Tas inn i videre overvåking. 8. Stasjonene: Nessa, And, Hæra-Øs, Risa-Gud, Sten-Ne, Hols-Ne følges opp videre. 9. Stasjon Hurd ønskes tatt inn videre av Hurdal kommune. 10. Stasjon Sen følges opp videre, men det vurderes å flytte den like oppstrøms gårdsplassen på industrifeltet. 11. Stasjon Vo-N-Røns opphører inntil videre. VF følges opp videre ved kun å måle i Vo-N-Dokn og Vo-N-Røkh, fordi disse 3 delfeltene samsvarer i stor grad. 12. Hersjøen følges opp kun med vannkjemi + klorofyll-a, inntil paleolimnologisk kartlegging er gjennomført som grunnlag for videre konklusjoner. 13. Vo-S-Fri. Avsluttes, med begrunnelse i at det ikke renner vann i tørre perioder (kun kulper) og at de øvrige 3 foreslåtte bekkene i VF synes å være bedre egnet. 14. Vo-S-Brå, Vo-S-Gul og Vo-S-Fos er faglig sett å anbefale som overvåkings-	

	stasjoner videre for denne VF, basert på prinsippet om representativ overvåking. VF er spesielt komplisert å vurdere. Hvorvidt alle 3 skal følges opp videre, om overvåking her ansees unødvendig, eller andre alternative løsninger er bedre, overlates til FMOA å avgjøre, som ansvarlig faglig myndighet for overvåkingsprogrammet. FMOA gir et begrunnet svar til Nes kommune, som Nes kommune svarer ut. Endelig svar meddeles Helge <u>senest innen 30.11.</u> 15. For å få brukbare referansebaner i leirelvne, tas STS-GR og filtrert ortofosfat også i 2015 og 2016 to ganger per år (ved normalvannføring) inn i anbudet, men det presiseres at det muligens trekkes ut (avhengig av konklusjonene i Leirelvprosjektet til vinteren). Denne kostnaden skal prises særskilt. 16. I dette anbudet legges ikke inn resipientovervåkingen av det nye renseanlegget i Eidsvoll, fordi det ikke synes å være hensiktsmessig/rasjonelt. 17. I anbudet tas inn kun løpende kjemisk resultatrapportering vha. Excel, og så en mer helhetlig rapport når alle målinger er gjennomført som oppsummerer årene 2015 og 2016, og også tar inn de tidligere resultatene. 18. Videre tekstutforming/kravspesifikasjoner av anbudet gjøres av prosjektleder, leder for økologigruppa, leder for prosjektgruppa, leder for kommunalteknikkgruppa, FMOA og Nina Værøy. Det bør være ferdig i nov/des.	Leif/Leiv
6	Kantsoner og vassdragsøkologi Tematikken er tidligere belyst i landbruksgruppa, og det var ønskelig også å belyse dette i økologigruppa. Helge orienterte om de mange ulike økologiske funksjonene som kantsonene har. Det ble lagt vekt på funksjoner for fisk, fugl og dels pattedyr, men understreket at det utgjør eksempler i forhold til det biologiske mangfoldet generelt. Det ble relatert til vannforskriftsarbeidet. Hensikten var kun å belyse problematikken og sette fokuset på økosystembetragtninger. <u>Konklusjon:</u> Hele arbeidsfila for møtet oversendes deltagerne, som vedlegg til referatet.	Helge, Liv, Tor, Rune, Leif og Nina
7	Tråkkslitasje/sedimentering fra beitedyr Tematikken er tidligere belyst i landbruksgruppa, og det var ønskelig også å belyse dette i økologigruppa. Det ble viste bilder og orienterte fra de tre ørretførende bekkene i området som tråkkslitasje/sedimentering fra beitedyr kan tenkes å være en vesentlig bidragsyter til redusert fiskeproduksjon og skape problemer for edelkreps m.fl. Hensikten var kun å belyse problematikken i dette møtet. Per nå ligger dette ikke inne som «krav» etter vannforskriften/i tiltaksanalysen. En eventuell «streng» faglig dokumentasjon på omfanget av partikkeløkningen og den direkte økologiske responsen vil være kostnadskrevenende å få vurdert for hver enkelt bekk.	
8	Eventuelt Thomas Sørby overtar som Nes kommune sin representant i økologigruppa (og kommunalteknikkgruppa).	
Neste møte Tid: Torsdag 29. januar 2015. kl. 10.00 – 15.00. Sted: Lena, Østre Toten rådhus. (Samkjøring – møtested Statoil E6 Minnesund kl. 08:50). Helge B. Pedersen (ref.)		Liv/Helge

Sendt ut sammen med referatet:

- Arbeidsfila brukt i møtet (som pdf-fil).
- Utdelt i møtet: Brosjyren Istidslandskap og naturperler. Unike verneområder ved Gardermoen.
<http://www.fylkesmannen.no/Documents/Dokument%20FMOA/Milj%C3%B8%20og%20klima/Rapporter/Hauer seter%20brosjyre%20-%20endelig.pdf>

Postadresse	Telefon	E-post
Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma	66 10 50 67/66 10 50 00	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune	Telefaks	Internett
Teiealleen 31	66 10 50 10	www.huvo.no
2030 Nannestad		

